

Datum: Rijeka, 23. lipnja 2025.

Kolegij: Etika zdravstvene skrbi

Voditelj: izv. prof. dr. sc. Saša Horvat

e-mail voditelja: sasa.horvat@uniri.hr

Katedra: Katedra za javno zdravstvo

Studij: Prijediplomski sveučilišni studiji - Fizioterapija redovni

Godina studija: 1

Akademска godина: 2025./2026.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obvezne studenata i sl.):

Kolegij Etika zdravstvene skrbi je obvezni kolegij na prvoj godini prijediplomskog sveučilišnog studija Fizioterapije i izvodi se kroz 30 sati predavanja, te nosi 2 ECTS. Kolegij se izvodi u prostorijama Fakulteta zdravstvenih studija u Rijeci.

Usvajanjem nastavnog sadržaja, cilj kolegija Etika zdravstvene skrbi, ostvaruje se u stjecanju znanja i kompetencija za suočavanje s bioetičkim dilemama u kliničkoj praksi fizioterapeuta. Razumijevajući pojmove, definicije i povjesno - filozofski razvoj etike zdravstvene skrbi, studenti i studentice se osposobljavaju za bioetičku analizu (unutar različitih etičkih teorija) i argumentaciju bioetičkih problema u medicini i u fizioterapiji kritički primjenjujući temeljne bioetičke principe i shvaćajući važnost etičke edukacije u integraciji skrbi za pacijente. Studenti/ice usvajaju i primjenjuju načela Kodeksa fizioterapeutske etike i deontologije kroz primjere iz prakse, uočavajući i uvažavajući dinamiku odnosa tehnološkog razvoja i postojećih bioetičkih pitanja, te preispituju nova bioetička pitanja koja ta dinamika otvara. Stečena znanja i kompetencije studenti i studentice testiraju analizirajući bioetičke izazove u kontekstu različitih kulturno-ističkih vrijednosti (pluralističko društvo) i pristupajući istima interdisciplinarno i transdisciplinarno, usvajajući pritom timski utemeljen bio – psihosocijalni model pristupa pacijentu.

TEME PREDAVANJA:

1. O etici
2. O skrbi
3. Etika zdravstvene skrbi
4. Bioetika – pojam, definicija, interdisciplinarnost i dijalog
5. Bioetička načela u fizioterapiji
6. Donošenje etičkih odluka unutar različitih sustava vrijednosti (etičke teorije)
7. Proces ostvarivanja informiranog pristanka pacijenta
8. Govorenje istine i privatnost pacijenata

9. Etika zdravstvene skrbi u kontekstu biomedicinskog istraživanja, genetike i transplantacije organa
10. Etika i primjena umjetne inteligencije u zdravstvu
11. Kodeks etike i deontologije fizioterapeuta
12. Etika zdravstvene skrbi i neurodivergentna skupina
13. Etika palijativne skrbi

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja. Izvršavanjem svih nastavnih aktivnosti te pristupanjem završnom ispitnu student stječe 2 ECTS boda.

Predavanja (30 P) – klasična (ex-katedra) predavanja s mogućnošću uključivanja studenata; prikupljanje teorijskih znanja i informacija na temelju primjera, uz kritičko prosuđivanje tijekom interaktivne nastave.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Prezentacije s predavanja
2. N. Gosić, Bioetika in vivo, Pergamena, Zagreb, 2005.
3. Hrvatska komora fizioterapeuta, Kodeks fizioterapeutske etike i deontologije dostupno na <https://www.hkf.hr/wp-content/uploads/2018/12/25.01.2018.-Kodeks-fizioterapeutske-etike.pdf> [25-7-2022]

Popis dopunske literature:

1. E. H. Loewy – R. S. Loewy, Textbook of Healthcare Ethics, 2nd Edition, Kluwer Academic Publishers, 2004.
2. E. Di Nucci, Ethics in Healthcare, Rowman & Littlefield International, London 2018.
3. R. E. Ashcroft – A. Dawson – H. Draper – J. R. McMillan, Principles of Health Care Ethics, 2nd Edition, John Wiley & Sons Ltd, England, 2007.
4. J. C. Moskop, Ethics and Health Care. An Introduction, Cambridge University Press, 2016.
5. D. M. Hester – Toby Schonfeld (ed.), Guidance for Healthcare Ethics Committees, Cambridge University Press, 2012.
6. D. Wade – P. W Halligan, The biopsychosocial model of illness: a model whose time has come, in Clinical Rehabilitation 2017., Vol. 31(8) 995 – 1004.
7. G. Magill and L. Prybil (ed.), Governance Ethics in Healthcare Organizations, Routledge Taylor & Francis Group, London and New York, 2020.

Nastavni plan:**Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):****P1 – P3 O etici**

Ishodi učenja:

- Razumjeti pojам etika
- Definirati etiku kao filozofsku disciplinu
- Razlikovati deskriptivnu i normativnu etiku
- Objasniti pojам medicinska etika

P4 O skrbi

Ishodi učenja:

- Razumjeti pojam skrbi
- Objasniti dimenzije skrbi
- Objasniti pojam skrbi u medicinskoj etici
- Vrjednovati etiku skrbi

P5 – P10 **Etika zdravstvene skrbi** – povijesni presjek

Ishodi učenja:

- Razumjeti pojam etika zdravstvene skrbi,
- Razlikovati faze povijesnog razvoja etike zdravstvene skrbi (primitivna društva, antički svijet, srednji vijek, prosvjetiteljstvo i moderno doba, etika zdravstvene skrbi u 20. stoljeću)
- Analizirati i argumentirati definiciju zdravlja prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji

P11 – P14 **Bioetika** – pojam, definicija, interdisciplinarnost, dijalog

Ishodi učenja:

- Razumjeti pojam bioetika
- Obrazložiti povijesni kontekst nastanka i razvoja bioetike
- Vrjednovati bioetičke perspektive u medicini,
- Opisati razlike u pristupu pacijentu kod medicine potreba i medicine želja

P15 – P18 **Bioetička načela u fizioterapiji**

Ishodi učenja:

- Definirati bioetička načela,
- Obrazložiti princip ranjivosti u bioetici
- Razumjeti važnost koncepta kvaliteta života
- Identificirati bioetičke dileme u fizioterapiji

P19 – P22 **Donošenje etičkih odluka unutar različitih sustava vrijednosti (etičke teorije)**

Ishodi učenja:

- Objasniti načine etičkog rasuđivanja u donošenju odluka,
- Prepoznati vrijednosti u društvu i vrijednosti u zdravstvu,
- Razumjeti različite etičke teorije (deontološke, utilitarističke i etika vrline)
- Kritički promišljati i argumentirati različite etičke pristupe

P23 – P24 **Kodeks fizioterapeutske etike i deontologije**

Ishodi učenja:

- Analiza Kodeksa fizioterapeutske etike i deontologije,
- Analiza prvanih i etičkih normi na primjerima iz fizioterapeutske prakse

P25 **Proces ostvarivanja informiranog pristanka pacijenta**

Ishodi učenja:

- Objasniti i razumjeti pacijentovo pravo na informiranu suglasnost
- Identificirati elementi informiranog pristanka
- Objasniti proces informiranja pacijenta
- Analizirati zakonski okviri Zakona o informiranoj suglasnosti u Hrvatskoj

P26 **Govorenje istine i privatnost pacijenata**

Ishodi učenja:

- Interpretirati pravo na istinu i privatnost u medicinskoj praksi
- Razumjeti i objasniti razloge ograničenja govoru istine u medicinskoj praksi
- Analizirati pravne norme Zakona o zaštiti prava pacijenata koje se odnose na privatnost pacijenta i njegovo pravo na informiranost

P27 Etika i primjena umjetne inteligencije u zdravstvu

Ishodi učenja:

- Definirati umjetnu inteligenciju
- Razumjeti funkciju i svrhu umjetne inteligencije u zdravstvu
- Objasniti temelje etičke problematike šire primjene umjetne inteligencije u zdravstvu

P28 Etika zdravstvene skrbi u kontekstu biomedicinskog istraživanja, genetike i transplantacije organa

Ishodi učenja:

- Razumjeti važnost istinitosti u prikazivanju rezultata istraživanja i u otkrivanju pogrešaka u biomedicinskom istraživanju,
- Objasniti ulogu pravednosti u raspodjeli doprinosa istraživanja
- Identificirati i objasniti međunarodne dokumente i kodekse o istraživanju na ljudskim subjektima i njihovoj zaštiti (prenatalna skrb, moždana smrt, donacija organa)

P29 Etika zdravstvene skrbi i neurodivergentna skupina

Ishodi učenja:

- Definirati pojam neurodivergentna skupina
- Identificirati etičku problematiku vezanu uz zdravstvenu skrb neurodivergentne skupine

P30 Etika palijativne skrbi

Ishodi učenja:

- Definirati pojam palijativne skrb i hospicijske skrb
- Objasniti i razumjeti važnost skrbi na kraju života i (*end – of – life care*), važnost terminalne skrbi i bioetička pitanja na kraju života (odbijanje hrane i pića, terminalna sedacija, terapija boli, distanazija)

Popis seminara s pojašnjenjem:

Kolegij se izvodi bez seminara.

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Kolegij se izvodi bez vježbi.

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.

Ocjenuje se:

a) kontinuirano vrednovanje postignutih ishoda učenja (tijekom nastave):

- aktivnost na nastavi
- grupni zadaci koji se izvršavaju na samom satu nastave

- izlaganje grupnih prezentacija temom vezanih uz nastavu i pripremljeni temeljem radova koje će studenti/ce dobiti od izvoditelja nastave

b) završni ispit.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, te prema **Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci**.

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu. Od ukupno **100 bodova**, tijekom nastave student može ostvariti **50 bodova**, a na završnom ispitu **50 bodova**.

Ocenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**.

Od maksimalnih 50 ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora sakupiti minimum od 25 ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu. Nazočnost na predavanjima i seminarima je obvezna.

Ocjenske bodove student stječe aktivnim sudjelovanjem u nastavi, izvršavanjem postavljenih zadataka i izlaskom na ispit.

Pohađanje nastave

Student može izostati s 30% nastave isključivo **zbog zdravstvenih razloga** što opravdava liječničkom isprćnicom, prisustvovanje na sportskom natjecanju što opravdava potvrdom sportskog saveza ili slično.

Ocenjivanje:

Nastava (najviše do 50 bodova)

Tijekom nastave, kroz oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja studenata, moguće je ostvariti najviše 50 bodova. Studenti koji su tijekom nastave ostvarili od 0 do 24,99% ocjenskih bodova od ocjenskih 50 bodova koje je bilo moguće steći tijekom nastave, ne mogu izaći na završni ispit i moraju ponovno upisati predmet. Studenti koji su tijekom nastave ostvarili minimalno 25 ocjenskih bodova, mogu pristupiti završnom ispitu.

a) Aktivnost na nastavi (do 10 bodova)

Aktivno sudjelovanje tijekom predavanja u raspravama, priprema za nastavne jedinice itd.

b) Grupni zadaci tijekom nastave (do 20 bodova)

Grupni zadaci tijekom nastave obuhvaćaju zadatke koji će biti dani na samom satu nastave studentima/icama raspoređenima u manje grupe. Grupni zadaci tijekom nastave uključivati će rad na primjerima iz prakse.

c) Izlaganje grupnih prezentacija (do 20 bodova)

Izlaganje grupnih prezentacija uključuje prezentacije radova koje će studenti/ce dobiti od izvoditelja nastave i koji su temom vezani uz nastavu. Prezentacije će se pripremiti prema zasebno kreiranom protokolu.

Završni ispit (ukupno 50 ocjenskih bodova)

Tko može pristupiti završnom ispitu:

Studenti koji su tijekom nastave ostvarili jednako ili više od 25 bodova obavezno pristupaju završnom ispitu.

Tko ne može pristupiti završnom ispitu:

Studenti koji su tijekom nastave ostvarili manje od 25 bodova nemaju pravo izlaska na završni ispit.

Završni ispit studentima nosi 50% ocjenskih bodova. Na testu nema negativnih bodova. Uvjet za prolazak je 50% ispravno riješenog testa. Sva pitanja iz ispita bit će iz održane nastave i dostupnih materijala.

Završni ispit je pismeni ispit koji sadrži 20 pitanja s mogućnošću odabira točnog odgovora.

Bodovanje na završnom ispitu provodi se u skladu s donjom tablicom:

Broj točno rješenih pitanja	Bodovi
0-9	0
10	50
11	55
12	60
13	65
14	70
15	75
16	80
17	85
18	90
19	95
20	100

Ocenjivanje u ECTS sustavu provodi se prema absolutnoj raspodjeli bodova, odnosno na temelju ukupnog postignuća studenta:

A (izvrstan, 5): 90 – 100 % bodova

B (vrlo dobar, 4): 80 – 89,9 % bodova

C (dobar, 3): 66 – 79,9 % bodova

D (dovoljan, 2): 50 – 65 % bodova

F (nedovoljan, 1): 0 – 49,9 % bodova

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Trenutno ne postoje kapaciteti.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Unesite tražene podatke

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2025./2026. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
24.03.2026.	8.00 - 8.45 9.00 - 9.45 P1-P2 Z7			izv. prof. dr. sc. Saša Horvat
31.03.2026.	8.00 - 8.45 9.00 - 9.45 P3-P4 Z7			izv. prof. dr. sc. Saša Horvat
08.04.2026.	8.00 - 8.45 9.00 - 9.45 P5-P6 Z7			izv. prof. dr. sc. Saša Horvat
14.04.2026.	8.00 - 8.45 9.00 - 9.45 P7-P8 Z7			izv. prof. dr. sc. Saša Horvat
17.04.2026.	8.00 - 8.45 9.00 - 9.45 P9-P10 Z4			izv. prof. dr. sc. Saša Horvat

21.04.2026.	8.00 - 8.45 9.00 - 9.45 P11-P12 Z7			izv. prof. dr. sc. Saša Horvat
24.04.2026.	8.00 - 8.45 9.00 - 9.45 P13-P14 Z7			izv. prof. dr. sc. Saša Horvat
29.04.2026.	8.00 - 8.45 9.00 - 9.45 P15-P16 Z7			izv. prof. dr. sc. Saša Horvat
06.05.2026.	8.00 - 8.45 9.00 - 9.45 P17-P18 Z7			izv. prof. dr. sc. Saša Horvat
08.05.2026.	8.00 - 8.45 9.00 - 9.45 P19-P20 Z5			izv. prof. dr. sc. Saša Horvat
13.05.2026.	8.00 - 8.45 9.00 - 9.45 P21-P22 Z7			izv. prof. dr. sc. Saša Horvat
15.05.2026.	8.00 - 8.45 9.00 - 9.45 P23-P24 Z7			izv. prof. dr. sc. Saša Horvat
20.05.2026.	8.00 - 8.45 9.00 - 9.45 P25-P26 Z7			izv. prof. dr. sc. Saša Horvat
22.05.2026.	8.00 - 8.45 9.00 - 9.45 P27-P28 Z3			izv. prof. dr. sc. Saša Horvat
27.05.2026.	8.00 - 8.45 9.00 - 9.45 P29-P30 Z7			izv. prof. dr. sc. Saša Horvat

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	O etici	1	Z7
P2	O etici	1	Z7
P3	O etici	1	Z7
P4	O skrbi	1	Z7
P5	Etika zdravstvene skrbi	1	Z7
P6	Etika zdravstvene skrbi	1	Z7
P7	Etika zdravstvene skrbi	1	Z7
P8	Etika zdravstvene skrbi	1	Z7
P9	Etika zdravstvene skrbi	1	Z4
P10	Etika zdravstvene skrbi	1	Z4
P11	Bioetika – pojam, definicija, interdisciplinarnost i dijalog	1	Z7
P12	Bioetika – pojam, definicija, interdisciplinarnost i dijalog	1	Z7
P13	Bioetika – pojam, definicija, interdisciplinarnost i dijalog	1	Z7
P14	Bioetika – pojam, definicija, interdisciplinarnost i dijalog	1	Z7
P15	Bioetička načela u fizioterapiji	1	Z7
P16	Bioetička načela u fizioterapiji	1	Z7
P17	Bioetička načela u fizioterapiji	1	Z7
P18	Bioetička načela u fizioterapiji	1	Z7
P19	Donošenje etičkih odluka unutar različitih sustava vrijednosti (etičke teorije)	1	Z5
P20	Donošenje etičkih odluka unutar različitih sustava vrijednosti (etičke teorije)	1	Z5
P21	Donošenje etičkih odluka unutar različitih sustava vrijednosti (etičke teorije)	1	Z7
P22	Donošenje etičkih odluka unutar različitih sustava vrijednosti (etičke teorije)	1	Z7
P23	Kodeks etike i deontologije fizioterapeuta	1	Z7
P24	Kodeks etike i deontologije fizioterapeuta	1	Z7
P25	Proces ostvarivanja informiranog pristanka pacijenta	1	Z7
P26	Govorenje istine i privatnost pacijenata	1	Z7
P27	Etika i primjena umjetne inteligencije u zdravstvu	1	Z3
P28	Etika zdravstvene skrbi u kontekstu biomedicinskog istraživanja, genetike i transplantacije organa	1	Z3
P29	Etika zdravstvene skrbi i neurodivergentna skupina	1	Z7
P30	Etika palijativne skrbi	1	Z7

	Ukupan broj sati predavanja	30	
--	------------------------------------	-----------	--

ISPITNI TERMINI (završni ispit)	
1.	02.06.2026.
2.	18.06.2026.
3.	14.09.2026.
4.	22.09.2026.